

Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng – både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner formidles og debatteres.

Redaktion

Mette Palm (ansv. redaktør)
Jette Rostock
Claus Børre Petersen
Bo Jensen
Mette Bjerrum Jensen
Thomas Larsen Schmidt
Anna Beck

Udgiver

Foreningen af Fagarkæologer - FaF

Forsidebilled

Jernudvinding i skumringen
Foto: Michael Nielsen

Tryk og oplag

Holbæk Museum trykker 225 stk.

Arkæologisk Forum udkommer

Maj og November

Abonnement og løssalg

125,- kr. årligt (2 numre)
65,- kr. pr. nummer

Skriv til Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Du kan kontakte redaktionen, og få råd og vink om indholdet, læserne, formidlingsmåden, formaliteter, deadlines m.v.

Arkæologisk Forum
Foreningen af Fagarkæologer,
c/o SAXO instituttet, Afdeling for
Forhistorisk Arkæologi, Njalsgade 80,
2300 København S

E - mail: redaktion@archaeology.dk

ISSN 1399-5545

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen. Artikler i Arkæologisk Forum kan citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser vedr. citatret.

Ansaret for holdninger der kommer til udtryk i de forskellige artikler og indlæg, påhviler den enkelte forfatter.

Foreningen af
FaF
Fagarkæologer
faf@archaeology.dk
www.archaeology.dk

Fanget i stenalderhjernen?

Stenalderen er vældig interessant. Det er der heldigvis også folk udenfor arkæologien, der mener. Det er dog ærgerligt at interessen for stenalderen ikke altid følges med en interesse for arkæologien.

Nyhedsavisen kunne 27. september berette at "Hjernen dømmer uretfærdigt. Stenalderhjerne styrer vores holdning til, hvor hårdt kriminelle skal straffes". Nyhedsavisen citerer ny forskning af politolog Michael Bang Petersen fra Århus Universitet som har skrevet en p.hd. under titlen "Straf eller rehabilitering? Et studie i evolutionspsykologi, følelser og politisk holdningsdannelse". Politologen citeres for: "Vores hjerne har nemlig ikke udviklet sig siden stenalderen. Dengang boede mennesker sammen i grupper på 25 individer, og der vurderede man straf ud fra hvilken værdi, personen havde for fællesskabet – og ikke ud fra den ugerning, der var begået... I stenalderen vurderede man en persons straf ud fra, om det var en værdifuld og stærk person. Så var det dumt for gruppens overlevelse at dømme personen hårdt, og sådan fungerer vores hjerne stadig ubevidst... Dengang var dommen over et familiemedlem mildere, fordi man delte gener med dem." Dette skulle være en forklaring på hvorfor nogle mennesker – fx indvandrere – angiveligt risikerer at blive dømt hårdere end andre for den samme ugerning.

Så mens vi arkæologer sidder og fedter med site-catchment-analyser, gravformer og kulstof-fjorten-dateringer, kan politologerne åbenbart rekonstruere både stenalderens samfund, dens retssystem og dens forståelse af genetik, og sætte det i perspektiv til den moderne verden. Ovenstående billede af stenalderen kan virke noget overraskende på mange arkæologer. Det er ærgerligt at hverken forskeren eller pressen har benyttet sig af den viden om stenalderen der ligger hos arkæologien. Vi er sikre på at denne viden kunne have nuanceret synet på stenalderens mennesker.

Vi må derfor konstatere, at brugen af stenalderen som referenceramme ikke synes at bunde i en interesse for selve stenalderen - men derimod i stenalderen som ramme for myten om det primitive menneske. Dette er en generel tendens. Postulaterne om stenalderen yder hverken stenalderen eller nutiden retfærdighed.

Hvad bliver konsekvensen af at bruge myten om det primitive menneske? Hvad er (den måske utilsigtede) konsekvens af at antage, at uretfærdighed ligger i vores "stenalderhjerne"?

Redaktionen